

Specyfikacja Sphere Drop

Mikołaj Strużykowski

27 czerwca 2023

Spis treści

1	Założenie	2
2	Klasa Object	2
2.1	Circle	3
3	Klasa View	3
4	Klasa Controller	4
5	Bibliografia	6

1 Założenie

Sphere Drop to silnik fizyczny skupiony na symulacji w czasie rzeczywistym obiektów umieszczonych w polu grawitacyjnym. Do obliczania kolejnych położenia obiektów używany jest algorytm Verleta:

$$r(t + \Delta t) = 2r(t) - r(t - \Delta t) - \frac{f(t)}{m} \Delta t^2$$

Gdzie:

$r(t)$ = położenie obiektu w chwili t ,

$f(t)$ = siła działająca na ciało w chwili t ,

m = masa obiektu,

Δt = skok czasowy (dla programu jest to $\frac{1}{60}$ sekundy).

Na wszystkie generowane oddziałuje siła grawitacji zwrócona pionowo w dół.

$$F_g = G \frac{mM}{r^2}$$

Gdzie:

G = stała grawitacji,

m = masa obiektu

M = masa Planety, na której znajduje się obiekt,

r = promień dzielący środek obiektu od środka Planety.

Powyższe zmienne podstawowo są zainicjowane wartościami z naszego Wszechświata, a Planetą jest Ziemia, jednak użytkownik może dowolnie je modyfikować. Jeden metr odpowiada jednemu pixelowi.

$$G = 6.6743 \cdot 10^{-11} \frac{m^2}{kg \cdot s^2}$$

$$M = 5.97219 \cdot 10^{24} kg$$

$$r = 6.3781 \cdot 10^6 m$$

Podczas obliczania sił działających na obiekty pomijany jest opór powietrza oraz tarcie podłoża, ponadto wszystkie zderzenia są idealnie sprężyste.

2 Klasa Object

Klasa Object jest klasą bazową dla wszystkich symulowanych obiektów, każdy obiekt składa się z prywatnych pól:

- `std::vector<float> oldPosition` - przechowujący informacje o położeniu w osi x i y obiektu w poprzedniej chwili czasowej,
- `std::vector<float> currentPosition` - przechowujący informacje o położeniu w osi x i y obiektu,
- `std::vector<float> forces` - przechowujący informacje o siłach działających na obiekt w osiach x i y ,
- `float mass` - przechowuje informacje o masie obiektu,
- `int timeOfBirth` - czas pojawienia się obiektu, używany do ustalania początkowej prędkości.

oraz publicznych metod:

- `std::vector<float> getOldPosition() const`,
- `std::vector<float> getPosition() const`,
- `std::vector<float> getForces() const`,
- `float getMass() const`,

- `int getTimeOfBirth() const`,
- `virtual std::vector<float> info() const` - funkcja wirtualna zwracająca wektor specjanych cech zależnych od klasy pochodnej klasy `object`,
- `virtual void draw(sf::RenderWindow & win) const` - funkcja wirtualna pozwalająca wyświetlać obiekt na ekranie, jako wartość przyjmuje wskaźnik na okno, na którym obiekt ma być rysowany.
- `void updatePosition(std::vector<float> newPosition)` - funkcja pozwalająca zmienić położenie obiektu przyjmuje wektor położenia `x` i `y`,
- `void updateOldPosition(std::vector<float> newPosition)`; - funkcja pozwalająca zmienić poprzednie położenie obiektu,
- `void updateForces(std::vector<float> forcesChange, int axis)` - funkcja przyjmuje wektor zmiany sił działających na ciało oraz oś, w której nastąpiła zmiana 0 - `x`, 1 - `y`,
- `int spawn(int x, int y, int timeOfBirth)` - funkcja przyjmuje początkowe położenie na osiach `x` i `y` oraz czas powstania obiektu potrzebny do ustalenia prędkości początkowej. Funkcja `spawn` ustala pozycję początkową według współrzędnych kursora myszy.

2.1 Circle

`Circle` jest klasą pochodną dla klasy `object` posiada dodatkowe pole `radius` określające długość promienia koła, a także metody `draw`, która przesłania wirtualną metodę klasy `object` oraz `info()` zwracającą jednoelementowy wektor przechowujący informację o promieniu koła.

3 Klasa View

Rolą klasy `View` jest wyświetlanie interfejsu graficznego użytkownika oraz symulowanych obiektów skład się z prywatnych pól:

- `std::vector<Object*> & o` - wskaźnik na wektor obiektów,
- `Controller &c` - wskaźnik na kontroler,
- `sf::Font` - oraz listę czcionek użytych w programie.

oraz prywatnych metod:

- `void drawObjects(sf::RenderWindow&) const` - wywołuje funkcje `draw` klasy `object` dla wszystkich obiektów.
- `void drawPointer(sf::RenderWindow&) const` - funkcja na podstawie pozycji mysz podczas tworzenia obiektu wyświetla wektor prędkości oraz wartości prędkości początkowej nadawanej przez użytkownika,
- `void Menu(sf::RenderWindow &) const` - funkcja wyświetla menu użytkownika zaraz po włączeniu programu,
- `void menuPause(sf::RenderWindow &) const` - wyświetla menu pauzy dostępne dla użytkownika już podczas symulacji,
- `void options(sf::RenderWindow &) const` - wyświetla możliwe do zmiany przez użytkownika opcje symulacji,
- `void drawPause(sf::RenderWindow &) const` - wyświetla ikonę pauzy,
- `void inspectObjects(sf::RenderWindow) const` - wyświetla informację o poszczególnych obiektach, prędkość w obu kierunkach, siły działające na ciało w obu kierunkach, masę oraz informacje dodatkowe (np. promień).

]

4 Klasa Controller

Klasa Controller jest odpowiedzialna za komunikację między użytkownikiem i programem, a także za obliczanie i wyznaczanie sił, prędkości oraz pozycji wszystkich obiektów i środowiska, w którym się znajdują.

W klasie Controller znajdują się trzy struktury enum opisujące stan programu.

- enum LEVEL
 - MENU - menu wyświetlane użytkownikowi po włączeniu programu,
 - GRAVITYFIELD - główny ekran zajmujący się symulacją obiektów w obecności pola grawitacyjnego,
 - PLANETARYSYSTEM - jeszcze nie rozwinięty tryb.
- enum STATE
 - RUNNING - symulacja działa w czasie rzeczywistym,
 - PAUSE_POINTER - zatrzymanie symulacji na czas tworzenia nowego obiektu,
 - PAUSE_ - zwykła pauza pozwalająca się dokładnie przyjrzeć obiektom,
 - PAUSE_MENU - pauza pozwalająca na wyświetlenie menu pauzy, powrót do podstawowego menu lub włączenie menu opcji,
 - PAUSE_OPTIONS - pauza aktywna podczas przeglądania i zmieniania opcji symulacji
- enum HIGHLIGHT- wszystkie elementy listy HIGHLIGHT przekazują informacje do klasy View o tekście, na który użytkownik najechał kursorem, aby go podświetlić.

Prywatne pola klasy Controller to:

- `std::vector<Object* >& o` - wskaźnik na wektor obiektów,
- `LEVEL level` - aktualny poziom symulacji,
- `HIGHLIGHT highlight` - aktualnie podświetlany tekst,
- `STATE state` - aktualny stan symulacji,
- `int globalTime` - zmienna odliczająca czas od rozpoczęcia symulacji,
- `float G` - przechowuje wartość stałej grawitacyjnej,
- `float M` - przechowuje wartość masy planety,
- `float R` - przechowuje wartość promienia planety.

Prywatne metody klasy Controller:

- `void addObject(sf::Event &, sf::Window &)` - funkcja po kliknięciu myszy jeśli poziomem nie jest MENU wzywa funkcje spawn dla każdego obiektu i przekazując jako współrzędne x, y aktualną pozycję myszy,
- `void setStartingVelocity(sf::Event &)` - funkcja współpracuje z funkcją addObject pozycja kursora po zwolnieniu przycisku myszy jest ustalana dla ostatnio powstałego obiektu co pozwala użytkownikowi nadać początkową prędkość obiektu,
- `void addForces(Object *)` - Funkcja dla każdego obiektu oblicza oraz sumuje wszystkie działające na niego siły (np. siłę grawitacji), następnie z przypisuje mu je,

- `std::vector<float> calculateAcceleration(Object *)` - na podstawie działających na obiekt sił oblicza wypadkowe przyspieszenie:

$$a = \frac{F_{wyp} \cdot FRAMERATE}{m}$$

Gdzie:

F_{wyp} – to wypadkowa sił działająca na obiekt,

$FRAMERATE$ – to stała opisująca ilość skoków czasowych (klatek) przypadających na jedną sekundę symulacji, na stałe ustalona na 60,

m – masa obiektu,

- `int constrainEdges(Object *o)` - funkcja dla każdego obiektu sprawdza czy dotyka on krawędzi okna programu i jeżeli tak oblicza sprężyste odbicie się obiektu od niej,
- `void changePosition(Object *)` - funkcja za pomocą algorytmu Verlet'a oblicza kolejną pozycję każdego obiektu, oraz zapisuje aktualną pozycję obiektu jako poprzednią,
- `void changeLevel(sf::Event &, sf::Window &)` - funkcja odpowiedzialna za wykrywanie pozycji myszy i zmienianie poziomu jeżeli użytkownik wybierze dany tryb, ponadto jest odpowiedzialna za zapisywanie zmian wprowadzonych przez użytkownika w ustawieniach,
- `int checkCollision()` - funkcja sprawdza czy dwa obiekty nachodzą na siebie za pomocą obliczania odległości pomiędzy środkami wszystkich obiektów klasy `Circle` i porównywania ich z sumą promieni. Jeśli odległość pomiędzy środkami dowolnych dwóch obiektów jest mniejsza niż suma promieni wywołuje funkcję `resolveCollision`,
- `void resolveCollision(Object*, Object*)` - funkcja jako argumenty przyjmuje wskaźniki na dwa obiekty, których funkcja `checkCollision` wykryła zderzenie. Zderzenie pomiędzy obiektami są idealnie sprężyste, więc całkowita energia kinetyczna układu zostaje zachowana:

$$\frac{m_1 v_1^2}{2} + \frac{m_2 v_2^2}{2} = \frac{m_1 u_1^2}{2} + \frac{m_2 u_2^2}{2}$$

Gdzie:

v_1, v_2 – prędkości ciał po zderzeniu,

u_1, u_2 – prędkości ciał przed zderzeniem,

m_1, m_2 – masy ciał.

Po przekształceniu oraz zastosowania zasady zachowania pędu otrzymujemy wzór na wartość prędkości po zderzeniu:

$$v_1 = \frac{u_1(m_1 - m_2) + 2m_2 u_2}{m_1 + m_2}$$

Aby znaleźć wektor prędkości funkcja wyznacza wektor prostopadły do wektora łączącego oba środki obiektów z punktem zaczepienia w środku obiektu1.

$$\vec{p} = (1, -\frac{\vec{x}_1}{y_1})$$

$$\vec{x}_1 = S_{x1} - S_{x2}$$

$$\vec{y}_1 = S_{y1} - S_{y2}$$

S_{y1}, S_{y2} – Środki kół w osi y,

S_{x1}, S_{x2} – Środki kół w osi x.

Następnie wykonuje rzut wektora prędkości na wektor \vec{p} :

$$\vec{W} = \frac{\vec{v} \circ \vec{p}}{\vec{p} \circ \vec{p}} \cdot \vec{p}$$

Następnie wartości prędkości są odpowiednio skalowane według wzoru na prędkość po zderzeniu, a później obliczany jest punkt w którym obiekt powinien znaleźć się po zderzeniu:

$$x_{nowy} = 2\vec{W}_x - \vec{v}_x$$
$$y_{nowy} = 2\vec{W}_y - \vec{v}_y$$

$$\vec{v}_x = S_x + v_x$$

$$\vec{v}_y = S_y + v_y$$

Na koniec za pomocą `object.updatePosition()` funkcja ustala nowe pozycje obiektów.

- `void pause()` - funkcja odpowiedzialna za zmianę stanu symulacji z `RUNNING`, na `PAUSE_POINTER`, używana do zatrzymywania symulacji podczas tworzenia nowego obiektu,
- `void resume(sf::Event &)` - funkcja zmienia stan symulacji z różnych pauz na `RUNNING`,
- `void restart(sf::Event &)` - funkcja resetuje symulację, za pomocą funkcji `clear()`, czyści wektor obiektów oraz ustala wszystkie opcje na standardowe.
- `void pausePlay(sf::Event &)` - funkcja jest odpowiedzialna za ustalanie stanu programu na `PAUSE` lub `RUNNING` po kliknięciu przycisku 'P' przez użytkownika,
- `void menu()` - funkcja, która po kliknięciu przycisku 'ESC' ustala stan gry na `PAUSE_MENU`,
- `void update()` - funkcja w każdej klatce programu wywołuje: `addForces()`, `changePosition()`, `constrainEdges()` i `checkCoollision` dla każdego obiektu, zwiększa również `int globalTime`.
- `void changeGravitationalConstant (float gravitationalConstant)` - pozwala na zmianę stałej grawitacyjnej,
- `void changePlanetRadius (float radius)` - pozwala na zmianę promienia Planety,
- `void changePlanetMass(float mass)` - pozwala na zmianę masy Planety.

Publicznymi metodami klasy `Controller` są funkcje zwracające aktualny stan poszczególnych pól klasy:

- `LEVEL getLevel() const`,
- `HIGHLIGHT getHighlight() const`,
- `STATE getState() const`,
- `std::vector<float> getMousePosition() const`,
- `float getGravitationalConstant() const`,
- `float getPlanetRadius() const`,
- `float getPlanetMass() const`.

5 Bibliografia

- [algorytm Verlet'a Zderzenie sprężyste](#)
- [Dokumentacja SFML](#)
- [Forum SFML](#)